

Psykolog

Klager

Oslo, 26.03.2019
FER-sak: 33/19K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 01.10.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 25.03.19.

BAKGRUNN FOR KLAGEN

Saken gjelder klage på arbeid utført i forbindelse med sakkyndig oppdrag i en foreldretvistsak. Klager er far og part i saken. Den sakkyndige rapporten er ikke vedlagt klagen.

Klagen omfatter følgende forhold (FERs oppsummering):

1. Psykologens gjennomføring av samtaler, der klager oppfattet psykologen som nedlatende og fikk en opplevelse av at psykologen var negativt påvirket av informasjon om ham fra motpart og dokumentasjon i saken.
2. Psykologens omtale av klager i retten og i sakkyndig vurdering.
3. Psykologens fremtreden i retten.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

SAKSGANG

- 08.10.18 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.
28.10.18 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
05.12.18 FER mottok redegjørelse fra innklagede psykolog.
19.02.19 FER mottok kommentarer fra klager på psykologens redegjørelse.
14.03.19 FER mottok sluttkommentar fra psykologen-
25.03.19 FER sluttbehandlet saken.

OPPSUMMERING AV TILSENDT DOKUMENTASJON

i) Klagers brev til FER

Vedrørende første punkt i FERs oppsummering, viser klager blant annet til at psykologen i samtale skal ha kommet med negative bemerkninger om hans arbeidssted. Videre påpeker klager at psykologen flere ganger skal ha omtalt praksis innenfor en bestemt menighet på en negativ måte og med henvisning til klager, uten at klager hørte til denne menigheten. Klager fremholder at psykologen skal ha omtalt motpart i saken rosende i løpet av samtaler med klager.

Vedrørende punkt 2, viser klager til at psykologen i retten omtalte klagers hjem, arbeidsforhold o.a. på en negativ måte. Klager fremholder en opplevelse av at psykologen omtalte tilsvarende forhold hos motpart på en positiv måte.

Vedrørende punkt 3 viser klager til at psykologen skal ha fått «tommel opp» fra motpart i saken når hun skulle vitne. Videre at psykologen skal ha gått etter og trøstet motpart i saken da hun begynte å gråte i en pause under rettssaken.

ii) Relevante punkter i «Etiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 28.10.18 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

II. 4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

Redelighet og tydelighet

Psykologen gir adekvate opplysninger om sine kvalifikasjoner, utdanning, erfaring, kompetanse og faglige tilknytning, og benytter bare de yrkesbetegnelser som utdanning, autorisasjon og stilling gir rett til.

Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås.

Psykologen informerer på forhånd om de økonomiske vilkårene og vurderer nøye de følger det kan få for den profesjonelle relasjonen dersom han/hun mottar gaver eller andre tjenester fra klienten.

Rollekonflikter og utnytting

Psykologen tilstreber bevissthet om sine egne behov, holdninger og vurderinger og om sin rolle i relasjonen. Han/hun misbruker ikke sin makt og stilling gjennom å utnytte klientens avhengighet og tillit. Psykologen unngår utenomprofesjonelle relasjoner til en klient, som kan redusere den profesjonelle distanse og føre til interessekonflikter eller utnyttelse.

Psykologen er oppmerksom på hvordan intimitet og seksualitet direkte og indirekte kan påvirke relasjonen mellom psykolog og klient. Psykologen unngår privatisering og seksualisering av klientrelasjoner. Seksuell omgang mellom psykolog og klient skal ikke forekomme.

Vedrørende FERs oppsummering av klagen, punkt 3, beskrev klager at motpart i saken ga oppmuntrende tegn til psykologen i løpet av rettssaken og at psykologen trøstet motpart som gråt i en pause. I sin vurdering av klagen, påpekte FER at en ikke kan forvente at psykologen skal kunne hindre andre i å gi fysiske eller verbale tegn i ulike situasjoner. Imidlertid vurderte FER at nær kontakt mellom motpart og psykologen som beskrevet i klagen, kunne ha gitt grunnlag for tvil om psykologens nøytralitet i saken. Det ble åpnet for kontradiksjon på dette punktet.

FER ba psykologen gjøre rede for de konkrete situasjoner som ble beskrevet i klagens punkt 3 (FERs oppsummering), som omhandlet psykologens kontakt med klagers motpart i saken i en pause i rettssaken. Med henvisning til ovenstående punkt i EPNP, ba FER psykologen reflektere over hvordan psykologens fremtreden i saken og ovenfor partene kan ha blitt oppfattet av klager.

Vedrørende punkt 1 og 2 i FERs oppsummering av klagen, vurderte FER med utgangspunkt i klagers beskrivelser at denne typen uttalelser og handlinger kan være vanskelig å følge opp i en fagetisk klagesak. Dette blant annet fordi det vil kunne være ulike oppfatninger om et hendelsesforløp og ulike utsagn. FER ba imidlertid om psykologens refleksjon på disse punktene, med det formål å få situasjonene som klager beskriver ytterligere belyst.

iii) Psykologens redegjørelse.

I sin redegjørelse beskriver psykologen sin rolle i saken og gjør rede for saksforløp og mandat.

Vedrørende punkt 1 og 2 i FERs oppsummering av klagen, viser psykologen til datoer for samtaler med klager og saksforløp og at hun ved første samtale hadde relativt begrenset informasjon om saken fra motpart og komparenter. Hun avviser derfor at hun på dette tidspunktet kan ha vært påvirket av negativ informasjon fra motpart slik klager hevder. Imidlertid bekrefter psykologen at hun fikk mer informasjon fra partene gjennom saksforløpet, etter som hun i henhold til mandatet gjennomførte samtaler med partene og komparenter, og at hun har gjort en samlet vurdering i henhold til mandatet basert på alle informasjonskilder.

Psykologen bekrefter at det i en av samtalene ble snakket om adressen der klager arbeidet. I denne samtalen beskriver psykologen at hun fortalte om sin tilknytning til denne adressen i oppveksten og at bygget som de snakket om hadde blitt omtalt av andre som byens «nest styggeste». Psykologen beklager at dette temaet kom opp, både fordi det ikke var relevant for saken og fordi klagers opplevelse av situasjonen og saken har blitt preget av hennes uttalelser.

Hun viser i sin redegjørelse forståelse for at klager har oppfattet dette negativt og beklager dette.

I sin redegjørelse bekrefter psykologen at hun har referert til at klager hadde et ryddig og pent hjem men hun avviser klagers påstand om at hun samtidig skal ha sagt at det var «nesten for fint» eller lignende. Psykologen skriver i sin redegjørelse at hun ikke kjenner seg igjen i at hun overfor klager har fremholdt forhold hos motparten, slik klager beskriver i sin henvendelse til FER om saken. Psykologen bekrefter at hun etterspurte klagers tilhørighet til en bestemt menighet, og viser her til at dette var et viktig punkt i motpartens krav i foreldretvistsaken med bakgrunn i menighetens holdning til medisinsk behandling. Det var derfor avgjørende for saken å få klarhet i klagers tilhørighet til denne menigheten.

Vedrørende punkt 3 i klagen, bekrefter psykologen at hun snakket med klagers motpart i en pause. Psykologen redegjør for hendelsesforløpet, og sier hun snakket med både begge parter advokater og klagers motpart, med bakgrunn i hvordan saken ble administrert. Hun opplevde at dette var uheldig for begge parter. Ut over dette, sier psykologen at hun ikke har hatt annen kontakt med klagers motpart enn det som har vært relatert til saken. I sin redegjørelse kommenterer ikke psykologen klagers påstand om at hun ga motparten en klem eller mottok tegn fra motparten under forhandlingene. Hun viser forståelse for at kontakt med partene i pausen kan ha vært uheldig, men reflekterer ikke over klagers opplevelse av situasjonen ut over dette.

iv) Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

I klagers kommentarer på psykologens redegjørelse bringer klager frem en del nye momenter i saken som ikke er en del av den opprinnelige klagen.

Klager fremholder at han har opplevd at psykologen har variert mye i sitt arbeid, med hensyn til både overholdelse av frister og med hensyn til sin holdning til og oppfatning av klager. Klager setter slik FER forstår det, dette i sammenheng med at psykologen i løpet av saken blant annet fikk informasjon fra tidligere utredning og behandling, samt en anmeldelse knyttet til saken som i løpet av saksforløpet ble henlagt. Psykologen endret ifølge klager sin anbefaling om samvær i løpet av saken. Videre etterspør klager om ikke psykologen burde ha gjort nye vurderinger av hans tilstand, blant annet med bakgrunn i at ulike behandlere hadde gjort justeringer og nye vurderinger av hans tilstand.

Klager fastholder at psykologen både i samtaler under utredning og i rettsaken har omtalt ham og hans arbeids- og boforhold på en negativ og nedlatende måte. Klager sier at han i saken har opplevd at psykologen ofte misoppfatter og at psykologen ved flere anledninger blandet sammen klager/saken med andre saker psykologen fulgte opp.

Vedrørende situasjonen som i klagen er beskrevet knyttet til rettsaken og en pause i denne der psykologen kontaktet motparten i saken, understreker klager sin oppfatning av at psykologen ikke burde ha snakket til motparten og heller latt det være opp til dommerne å si ifra.

v) Sluttkommentarer fra psykologen

I sin sluttkommentar gjentar psykologen sin beklagelse knyttet til at klagers arbeidssted ble et tema i samtaler med klager.

Vedrørende klagers spørsmål om psykologen burde ha gjort en ny vurdering av hans diagnoser/tilstand, påpeker psykologen at en ny utredning ikke var en del av mandatet mens det var åpnet for innhenting av helseopplysninger.

Psykologen skriver at det er vanskelig å kommentere på klagers påstander knyttet til saken for øvrig fordi klager og psykologen har opplevd dette ulikt.

Avslutningsvis skriver psykologen at frister i saken ble overholdt og at hun ikke kjenner seg igjen i at saken ble blandet sammen med andre saker fra hennes side.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

FER ba psykologen om å redegjøre og reflektere over punkt 1 og 2 i klagen (FERs oppsummering) for å belyse saken. Vedrørende disse punktene, beskriver psykologen saksforløpet og at hun ved første møte med klager ikke har hatt informasjon fra andre parter som kan ha gjort at hun hadde en forutinntatt negativ holdning til klager. Psykologen beklager både i sin redegjørelse og i sluttkommentar at hun har snakket om klagers arbeidssted på en måte han har oppfattet som negativ. Vedrørende andre uttalelser som er nevnt i klagen, beskriver psykologen en annen oppfatning av situasjonen eller også bakgrunn for vurderinger som er gjort i saken. Vedrørende spørsmålet om fars tilhørighet til en bestemt menighet, gjør psykologen rede for bakgrunnen for at denne tilhørigheten var et sentralt tema i saken som hun måtte undersøke for å besvare sitt mandat.

I sitt åpningsbrev, vurderte FER at den type uttalelser og væremåte som klager beskrev i samtaler med psykologen, ville være vanskelig å vurdere i forhold til en fagetisk klagesak. Det er naturlig at det er ulike oppfatninger om et hendelsesforløp og utsagn. FER ba likevel om psykologens refleksjon på disse punktene, med det formål å få situasjonene som klager beskriver ytterligere belyst og for å gi mulighet til en økt forståelse av eventuell bakgrunn for spørsmål eller tema som ble tatt opp i samtaler. FERs vurdering er at psykologen i sin redegjørelse belyser disse problemstillingene tilstrekkelig og at hun anerkjenner klagers opplevelse av at noen av uttalelsene har blitt oppfattet som negative for ham.

Vedrørende punkt 3 i FERs oppsummering, der det ble åpnet for kontradiksjon med henblikk på punkt 4 i EPNP (Integritet), oppfatter FER at psykologen gjør rede for hendelsesforløpet og bakgrunnen for dette som omtales i klagen. Psykologen skriver i sin redegjørelse at hun forstår at dette kan ha vært uheldig. Imidlertid reflekterer hun i sin redegjørelse ikke ytterligere over på hvilken måte dette kan ha vært uheldig eller klagers opplevelse av situasjonen for øvrig. Til tross for at klager omtaler svært konkrete forhold, slik som at psykologen skal ha gitt motparten en klem, svarer ikke psykologen direkte på dette. FER skulle her ønske at psykologen kunne vært tydeligere i sin redegjørelse, slik at saken av hensyn til klager ble ytterligere belyst.

I FERs åpningsbrev ble det presisert at en ikke kan forvente at psykologen skal kunne hindre andre i å gi fysiske eller verbale tegn. Imidlertid ble det i tillegg beskrevet kontakt mellom psykologen og klagers motpart, som det synes rimelig at klager kan ha oppfattet som tegn til partiskhet fra psykologens side. I sin redegjørelse forklarer psykologen bakgrunnen for kontakten med motparten og advokater og hun nyanserer med dette hendelsesforløpet slik

FER vurderer det. Psykologen viser forståelse for klagers opplevelse, men understreker at hun valgte å ta kontakt med både klager og motpart i pausen og av hensyn til begge parter i saken.

FER vurderer at det ikke er godtgjort brudd på EPNP.

Vedtak: ***5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.***

Vedtak fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Maria Løvvik Norheim, nestleder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard